

Kryteria wymagań z fizyki dla klasy III gimnazjum

Dział	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń wie:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń wie:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń wie:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń wie:
Prąd elektryczny	<ul style="list-style-type: none"> - co to jest prąd elektryczny - jakie warunki muszą być spełnione, aby przepływał prąd - jaki jest umowny kierunek przepływu prądu elektrycznego - jakie warunki muszą być spełnione, aby istniało napięcie elektryczne - jakie są jednostki napięcia prądu elektrycznego i jak mierzy się napięcie - jakie są przykłady źródeł napięcia elektrycznego - co to jest natężenie prądu elektrycznego - jakie są jednostki natężenia prądu elektrycznego - jakie są warunki przepływu prądu elektrycznego w obwodzie elektrycznym - jakie są chemiczne źródła energii elektrycznej - jaka jest zależność natężenia prądu od napięcia dla odcinka obwodu elektrycznego - jaka jest treść prawa Ohma - co to jest opornik i opór elektryczny - w jakich jednostkach w Układzie SI mierzy się opór elektryczny - od czego zależy opór elektryczny - jak zależy opór przewodnika od jego długości, przekroju i rodzaju materiału - od czego zależy wartość pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - jaka jest budowa ogniwa i baterii ogniw - jakie są zasady bezpiecznego użytkowania domowej instalacji elektrycznej - jakie są przykłady urządzeń, w których energia elektryczna zamienia się na inne rodzaje energii - jaki jest wpływ prądu elektrycznego na organizmy żywe - jakie są przykłady zabezpieczenia się przed ujemnym wpływem prądu elektrycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - jak zmierzyć napięcie elektryczne - jak włączyć w obwód elektryczny miernik - jak odczytać wskazanie miernika prądu elektrycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - jak rozwiązywać proste zadania z zastosowaniem wzoru na natężenie prądu - jak obliczyć opór zastępczy odbiorników połączonych szeregowo lub równolegle

	<p>i mocy prądu elektrycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> - że przepływowi prądu towarzyszy wydzielenie ciepła - dlaczego metale podczas przepływu prądu ogrzewają się - jakie są sposoby łączenia odbiorników energii elektrycznej - jak obliczyć całkowita rezystancję w poszczególnych łączeniach			
--	--	--	--	--

Dział	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń wie:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń wie:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń wie:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń wie:
Magnetyzm	<ul style="list-style-type: none"> - że wokół Ziemi i trwałego magnesu istnieje pole magnetyczne - co to jest pole magnetyczne - jak oddziałują na siebie dwa bieguny magnesów sztabkowych - że są substancje na które pole magnetyczne nie działa, oraz substancje, które stają się trwałymi magnesami lub nietrwałymi, gdy umieszczone są w polu magnetycznym - jakie są źródła pola magnetycznego - że wokół przewodnika z prądem istnieje pole magnetyczne - jakie ma zastosowanie elektromagnes - jak działa prądnicę prądu przemiennego - gdzie stosuje się prądnicę prądu przemiennego - jaka jest zależność $I(t)$ prądu przemiennego - jak zbudowany jest transformator - o czym informuje przekładnia transformatora - jaka jest zasada działania transformatora - gdzie wykorzystuje się transformatory - że domowa instalacja elektryczna zasilana jest prądem przemiennym - co to jest pole elektromagnetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - jak działa elektromagnes - jak pole magnetyczne działa na przewodnik umieszczony w tym polu - na czym polega zjawisko indukcji elektrodynamicznej - od czego zależy SEM indukcyjny i kierunek prądu indukcyjnego - jak działa silnik elektryczny - że w silniku elektrycznym i miernikach elektrycznych wykorzystuje się oddziaływanie pola magnetycznego na przewodnik z prądem - jaka jest zasada działania prądnicę prądu przemiennego - jak wykorzystuje się transformator do zmiany napięcia - gdzie i jak wytwarza się oraz przesyła energię elektryczną 	<ul style="list-style-type: none"> - jak wykorzystać igłę magnetyczną do stwierdzenia istnienia pola magnetycznego - jak wykazać że obwód elektryczny w którym płynie prąd oddziałuje z magnesem, a więc wytwarza pole magnetyczne - jak zademonstrować działanie silnika elektrycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - jak zaprojektować prosty elektromagnes

Dział	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń wie:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń wie:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń wie:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń wie:
Fale elektromagnetyczne. Optyka.	<ul style="list-style-type: none"> - co to jest fala elektromagnetyczna, - że światło to fala elektromagnetyczna, - że światło w różnych ośrodkach przezroczystych rozchodzi się z różnymi prędkościami, - jaka jest wartość prędkości światła rozchodzącego się w próżni - jakie są przykłady źródeł światła, - że w widmie światła białego (słonecznego) występuje promieniowanie niewidzialne (podczerwone i ultrafioletowe) - na czym polega zjawisko odbicia, <ul style="list-style-type: none"> - że światło odbija się od powierzchni gładkich (zwierciadeł) - że na powierzchni chropowatych światło ulega rozproszeniu - które zwierciadła skupiają a które rozpraszają światło, - na czym polega zjawisko załamania, - co to są soczewki - co oznaczają pojęcia: ognisko soczewki, ogniskowa, środek soczewki, główna oś optyczna, - że soczewki mogą skupiać i rozpraszać światło, - gdzie się stosuje przyrządy optyczne, - jakie są zjawiska optyczne występujące w przyrodzie - co to są kwanty, 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na organizmy żywe działa promieniowanie podczerwone i nadfioletowe. - dlaczego na granicy dwóch ośrodków światło ulega załamaniu - na czym polega zjawisko rozszczepienia światła białego - jak powstają barwy - na czym polega zjawisko rozproszenia światła. - jakie obrazy można otrzymać za pomocą soczewek, - wady wzroku i sposoby ich usuwania, - jaka jest zasada działania lupy, oka, mikroskopu, - że zjawisku załamania światła białego towarzyszy zjawisko rozszczepienia światła - na czym polegają zjawiska optyczne występujące w przyrodzie (tęcza, zaćmienie Słońca, Księżycy), - jak powstaje tęcza, - jaka jest natura światła. 	<ul style="list-style-type: none"> - określić kąt padania, odbicia i załamania światła - przedstawić na rysunku prawo odbicia - określić kąt odbicia, padania oraz kąt załamania światła - przedstawić za pomocą rysunku prawo odbicia - przedstawić za pomocą rysunków jak powstają obrazy w zwierciadłach - przedstawić na rysunku zjawisko załamania - wyjaśnić i zilustrować zjawisko cienia i półcienia 	<ul style="list-style-type: none"> - narysować bieg promieni w płycie równoległościennnej - doświadczalnie zbadać zjawiska załamania i odbicia światła - zademonstrować zjawisko zaćmienia Słońca i Księżycy
Dział	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń wie:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń wie:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń wie:

		Uczeń wie:	
Elementy fizyki jądrowej i kosmologii.	<ul style="list-style-type: none"> - co to jest promieniowanie jądrowe, - co to są izotopy, - jakie jest zastosowanie izotopów, - jak powstaje energia jądrowa, - jaka jest zależność między energią a masą - kim był Einstein - jak zbudowany jest reaktor jądrowy, - jakie jest zastosowanie reaktorów, - jakie są naturalne źródła energii, - jak zbudowany jest Wszechświat - jakie są nazwy ciał niebieskich 	<ul style="list-style-type: none"> - jak duże znaczenie w życiu człowieka odgrywają izotopy - na czym polega łańcuchowa reakcja jądrowa - że wytwarzanie energii elektrycznej w wyniku pracy reaktora jest korzystne dla środowiska - jakie są zagrożenia i jak można wykorzystać energię jądrową bez szkody dla środowiska - jakie są zalety i wady wykorzystania energii jądrowej i innych rodzajów energii - na czym polega różnica między elektrownią jądrową a konwencjonalną. - że budowa Wszechświata jest złożona. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawić schemat reakcji łańcuchowej, - rozwiązywać zadania z zastosowaniem wzoru Einsteina